

saadanne Sager som: Postloven, Byggeloven, Læringeloven, Alderdomsforsørgelsesloven o. fl.

Medens dette trykkes, sættes en social-politisk Skole i Gang, hvor de, som ønske det, mod ringe Godtgørelse, kan tage Del i Kursus om juridiske Spørgsmaal, Ethik, Samfundslære osv.

I September har Fru *Johanne Meyer*, efter Opfordring, holdt Foredrag om de sociale Spørgsmaal og Kvindesagen fem forskellige Steder i Aarhus- og Hørsensegnen. Alle Steder var Møderne stærkt besøgte.

Af ovenstaaende lange Beretning vil det ses, at Kv. Fr. i de tre Aar, den har virket, ved mange udmærkede Mænds og Kvinders Hjælp har nedlagt Sædekorn, som kan spire til gavnlig Fremvæxt. Om de vil bære Frugt, er vanskeligt at sige, men det er vort Haab, at Virksomheden ikke har været forgæves, og at Kv. Fr. maa faa Held til at give sin Skærv til Kvindens Udvikling og Fremgang i aandelig og social Henseende.

Unge Husmødre.

Til Kvindelig Fremskridtsforenings meget ærede Artikkel tilader jeg mig at bringe et Par Ord med min varmeste Tak til de Kvinder, der har bragt Kvindens Oplysning paa Bane.

Jeg føler saa inderlig, hvor meget vi trænge til at hjælpes op, og hvor langt vi har frem. Det kan ikke hjælpe at istemme det almindelige Udraab: »Hvad kan det nytte«. Derfor vil jeg bede alle Kvinder: Lad det være vor Vilje: »det skal nytte«. Hvor ofte føle vi ikke for Ting, som vi i Grunden ikke forstaa. Vi trænge til at give vor Mening, men vi magte det ikke.

Vi vil ganske naturligt slutte os til Kvindelig Fremskridtsforening, hvor vi nok kan afse et Par Timer 1ste og 3dje Mandag i Maaneden for et 50-Øres Kontingent Kvartalet, kan samles, høre de mere oplyste, erfarne Kvinders Mening, og vænne os til selv at tænke og faa Lov at give vor Tanke Luft. For enhver Kvinde, som det er muligt (og særlig fra 18-Aars Alderen) at søge den social-politiske Skole, der begynder i Januar, vil der tillige være Adgang til at faa endnu grundigere Kendskab til Samfunds-Maskineriet. Det vil blive en Velgæring for Slægten at saa mange Kvinder som muligt faa Adgang til at være ligestillede med Manden, at hun lærer at forstaa, at hendes Rettigheder og Pligter bør være lige med Mandens.

Enhver oplyst Mand vil føle Støtte ved en Hustru, der kan følge Trit med ham. Lad os nu lære at staa paa vore egne Ben, lad os begynde saa snart som muligt at indmelde os i Foreningen. I de sidste Aar har Manden tænkt over vor Forurettelse og ser gerne, vi er med. Han indser nu, at vi maa kunne tage Del i hans aandelige Arbejde. Han holder af os, kan ikke undvære os. *Lad os holde ham til os ved at forstaa ham.*

Først ved gensidig Forstaaelse vil vi kunne hævde vor Ligestillelse.

Andrea S.

Svar.

Fru *Johanne Meyer* gør min lille Indsigelse altfor stor Ære, naar hun i den vil se et Angreb paa hele det socialistiske Princip. Et saadant har det aldrig været min Hensigt at gøre, ligesom jeg ogsaa, som Fru Meyer saa rigtig har set, aldeles vilde mangle Forudsætningerne for at kunne det, selv om jeg ogsaa har gjort mig nogen Umage for at sætte mig ind i denne Sag

ved at læse lidt af, hvad *Karl Marx* og andre Førere har skrevet derom.

Desværre er jeg dog nok kommen galt af Sted og har forraadt min store Uvidenhed ved den lille, som jeg trode, uskyldige Bemærkning, at der i den socialistiske Statsordning maaske kunde findes noget, der vilde stode den personlige Frihedsfølelse (ikke drøbe den, som Fru Meyer omskriver det). Men her vil jeg dog, idet jeg fralægger mig alt Ansvar for »Nikkedukkerne«, henstille til enhver, som for Alvor vil gennemtænke Sagen, om der ikke nødvendigvis maa blive mindre Plads for den enkeltes frie Rørelse i den socialistiske Stat, og om dens Opretholdelse ikke maa kræve en Indgriben paa Omraader, hvor den personlige Frihed nu dog til Dels gør sig gældende. At sætte Ordet »Folket« i Stedet for »Staten«, vil ikke i mindste Maade forandre Sagen, siden det jo er Grænserne mellem Individets og Samfundets Ret, der her er Tale om. For øvrigt henviser jeg til Prof. *Hoffdings* Ethik, 26. Kapitel, hvor det dog næppe er Uvidenhed, der fører til samme Slutning.

Imidlertid var det jo, som sagt, slet ikke hele denne Sag, jeg vilde ind paa. At Arbejderspørgsmaalet bedst løses af Arbejderne selv, er jeg fuldstændig enig med Fru Meyer i; men oprigtig talt kan jeg slet ikke forstaa, hvad det har med Sagen at gøre, siden her jo ikke var Tale om et særligt Arbejderspørgsmaal, men om noget, der angaar hele Menneskeheden, nemlig Sædeligheden.

At Penge regerer »Verden« er en saa fortaersket Sandhed, at det ikke kunde falde mig ind at nægte den; mit Exempel med de »gode Partier« skulde blot bevise, at det ikke alene er Trang, der kan bringe Kvinder til at sælge sig, men at Ondet maa ligge dybere, og Midlet være mere indgribende.

Endnu vil jeg blot gentage hvad det er, jeg egentlig har villet.

Der er en Opfattelse, som navnlig kom frem i *B.s* Artikkel, men ogsaa kom til Orde fra socialistisk Side ved Kvindesagsmødet i Sommer, og som nu syntes at blive sanktioneret af dette Blads Redaktør, hvis energiske Natur den ellers ligger i høj Grad fjærrn; og det er denne: »Hvad kan det nytte at prøve paa at faa denne eller hin Uret afhjulpen, det er kun Smaating, nytter ikke. Nej, bliv Socialdemokrat. Kun Socialismen har Løsning paa alle Spørgsmaal.« Herimod er det, jeg har villet advare, ikke fordi jeg vil Socialismen til Livs, men fordi jeg mener, at vi netop bør sætte vore Kræfter ind paa de smaa nærliggende Op-gaver, og at det er bedre at være med til at faa et lille hængende Baand løst, end at snakke vidt og bredt om de forurettede og undertrykte og drømme taagede Fremtidsdrømme om et idealt Samfund.

Hermed vil jeg anse denne Diskussion for sluttet for mit Vedkommende.

—p—.

Reklame.

Kommer Piger, store, smaa!
Kommer Ynglinge i Flok!
Mand og Hustru, selv de graa,
Saa jeg tror, jeg skal faa nok!

Saadan sidder Julenissen endnu og synger derude i Rømersgades Festsal. Det lille Puds er nu blevet saa forvænt, thi i den kjære Juletid har han siddet i sin lille Krog og frydet sig og været den allergladedeste af alle de mange glade Børn og voksne Mennesker, som har været der og frydet sig ved Juletræ og Lys og Flag, ved pynten op og Knas og Godt.

Ja, der har været Glæde og Gammen; den ene Fest har afløst den anden; men ingen har sikkert tænkt paa, hvor bedrøvet den lille Julenisse vilde blive, naar al den Herlighed var forbi. Nu har han siddet og grædt saa længe derude, for nu har det alt længe været mørkt og koldt i Salen, men saa kom han i Tanke om, at der kort før Julen havde været mange glade Mennesker derude, og en Dag havde